

2. Cortizo Rodríguez V. ¿Es posible una guerra nuclear?. The Conversation. 09.01.2025. DOI: <https://doi.org/10.64628/AAO.m3tdtxc6k>.

3. Zamarripa Martínez E. El factor nuclear en las relaciones internacionales: dimensiones bélicas y pacíficas. *Revista del Instituto Español de Estudios Estratégicos*. 2022. № 20. P. 213-242. URL: <https://revista.ieee.es/article/view/4631> (Consulta: el 30 de octubre de 2025).

DOI <https://doi.org/10.32837/11300.31026>

Фрумкіна Арина

Міжнародний університет

ІНТЕГРОВАНЕ НАВЧАННЯ ЯК ПЕДАГОГІЧНА ТЕХНОЛОГІЯ РЕАЛІЗАЦІЇ СТУДЕНТОЦЕНТРОВАНОГО ПІДХОДУ

Інтегроване навчання у сучасній педагогічній науці розглядається як цілісна технологія, що забезпечує синтез змістових, процесуальних і ціннісних компонентів освітнього процесу. Його сутність полягає у взаємопов'язаному формуванні знань, умінь і компетентностей на міждисциплінарній основі, що дозволяє здобувачу вищої освіти осмислювати явища не ізольовано, а в системі взаємозв'язків і смислових контекстів. Інтегрована модель навчання сприяє розвитку інтелектуальної допитливості, підвищенню мотивації до пізнання та формуванню вмінь вирішувати складні проблеми, що вимагають синтезу знань із різних галузей [1]. Подібні висновки роблять і Matinho та співавтори [3], наголошуючи, що у світовій освітній практиці спостерігається розмаїття підходів до інтеграції змісту, однак усі вони об'єднані спільною метою – забезпеченням цілісності навчального досвіду.

У сучасному освітньому дискурсі інтегроване навчання набуває особливої ваги в контексті реалізації студентоцентрованого підходу. Студентоцентрованість розуміється як парадигма, у якій провідна роль належить не викладачеві, а здобувачеві освіти, який виступає активним суб'єктом навчального процесу, здатним самостійно визначати власні освітні

потреби, обирати шляхи їх реалізації, здійснювати самооцінювання та рефлексію. Студентоцентроване навчання ґрунтується на принципах автономії, активності, саморегуляції та співпраці, тоді як завдання викладача полягає у фасилітації пізнавальної діяльності студентів. Студентоцентрованість передбачає гнучке освітнє середовище, у якому індивідуальні потреби кожного здобувача стають вихідним пунктом побудови навчального процесу, а технології лише підтримують реалізацію особистісних стратегій навчання [2].

Поєднання інтегрованого та студентоцентрованого підходів створює нову якість педагогічного процесу, оскільки інтеграція змісту, форм і методів навчання природно вимагає активної, суб'єктної позиції здобувача вищої освіти. Такий синтез забезпечує перенесення акценту з передавання знань на їх самостійне конструювання, що відповідає суті конструктивістської парадигми. Інтеграція навчального змісту сприяє формуванню цілісної картини світу, а студентоцентрованість забезпечує умови, за яких здобувач усвідомлено взаємодіє з цим змістом, співвідносить його з власним досвідом і професійними інтересами. У такому контексті інтегроване навчання виступає не лише дидактичним принципом, а й педагогічною технологією, спрямованою на створення умов для самоорганізації та саморозвитку особистості.

Інтегрована педагогічна технологія реалізації студентоцентрованого підходу передбачає системність у поєднанні дисциплін, логічну узгодженість етапів навчання, використання методів, які стимулюють рефлексію, критичне мислення й міждисциплінарні зв'язки. Вона орієнтована на проектну, проблемну та дослідницьку діяльність, у процесі якої здобувач вищої освіти інтегрує знання з різних галузей для розв'язання комплексних завдань. Таким чином, інтегроване навчання стає засобом формування здатності до комплексного мислення, комунікації, співпраці й самоосвіти – тих компетентностей, що визначають успішність особистості у сучасному світі.

Ефективність інтегрованого навчання значною мірою залежить від готовності викладачів бути фасилітаторами, а не єдиним джерелом знань. У цьому аспекті педагогічна технологія має включати чітко структуровані етапи підтримки студентської автономії: постановку спільних цілей, організацію співпраці, створення ситуацій вибору, застосування формувального оцінювання. Інтегрований освітній простір дозволяє реалізувати принципи студентоцентрованості через гнучке поєднання дисциплін, активне використання технологій, орієнтацію на самостійне здобуття й інтеграцію знань.

Водночас інтеграція та студентоцентрованість потребують значного методичного й організаційного ресурсу: від перегляду навчальних планів до підготовки викладачів нової формації. Відсутність єдиного концептуального підходу до інтеграції створює ризик фрагментарності й декларативності. Тому інтегроване навчання як педагогічна технологія має передбачати не лише міждисциплінарне поєднання змісту, а й створення цілісного педагогічного середовища, у якому здобувач вищої освіти відчуває себе суб'єктом власного навчання.

Отже, інтегроване навчання постає як ефективний механізм реалізації студентоцентрованого підходу, оскільки поєднує когнітивні, діяльнісні та рефлексивні компоненти навчання у цілісну систему. Воно забезпечує умови для розвитку автономії, критичного мислення, відповідальності та професійної гнучкості здобувачів освіти, що відповідає сучасним вимогам до підготовки фахівців нового покоління. Саме інтеграція, а не розділення знань, формує справжню освітню компетентність – здатність людини бачити цілісну картину світу й діяти у ній творчо та відповідально.

Література

1. Frumkina, A. Theoretical and Empirical Models of Organizational Learning Processes in Knowledge Management. *Economics. Ecology. Socium*,. 2023. № 7(3), Pp. 49–64. <https://doi.org/10.31520/2616-7107/2023.7.3-5>(дата звернення: 23.10.2025).

2. Kerimbayev, N., Kultan, J., & Abdykarimova, S. (2023). Student-centered approach in distance learning: Challenges and Opportunities. *Smart Learning Environments*, 10(15). <https://doi.org/10.1186/s40561-023-00280-8> (дата звернення: 23.10.2025).

3. Matinho, C., Ferreira, J., & Fernandes, R. (2022). Integration in Education: Definitions, Theories, and Practices – A Systematic Review. *Education Sciences*, 12(3), 165. <https://doi.org/10.3390/educsci12030165> (дата звернення: 23.10.2025).

DOI <https://doi.org/10.32837/11300.31025>

Храбан Тетяна

Білоцерківський інститут неперервної професійної освіти

МЕТАКОГНІТИВНІ СТРАТЕГІЇ ЯК ЗАСІБ ПІДВИЩЕННЯ ЕФЕКТИВНОСТІ НАВЧАННЯ АНГЛІЙСЬКОЇ МОВИ

У сучасному світі, що характеризується стрімкими технологічними, соціальними й культурними трансформаціями, проблема ефективності навчання іноземних мов набуває нового змісту. Вона виходить за межі традиційних підходів до оволодіння лексикою й граматикою та охоплює питання саморегуляції, критичного мислення, психологічної стійкості та неперервного розвитку особистості. Особливе значення у цьому контексті мають метакогнітивні стратегії – цілеспрямовані дії, спрямовані на усвідомлення, контроль і регулювання власних когнітивних процесів. Саме вони визначають здатність студента до рефлексії, самоаналізу, постановки цілей і корекції навчальних дій, що є ключовими чинниками автономного та ефективного навчання [3]. Метою дослідження є з'ясування особливостей розвитку метакогнітивних стратегій студентів у процесі навчання англійської мови та визначення їхнього значення для підтримання навчальної автономії, саморегуляції й психологічної рівноваги особистості у складних соціальних умовах. Об'єктом дослідження виступає процес навчання англійської мови